بسمه تعالی

سرکار خانم دادگر

مدیر کل محترم مدیریت اموال و دارایی های دولت

با سلام و احترام

بازگشت به نامه شماره ۵۱/۳۴۱۵۸ مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۰۵ در خصوص «**امکان حضور شرکت تعاونی مصرف کارکنان اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان هرمزگان در فرآیند مناقصه و مزایده املاک راکد در اختیار آن اداره کل**»، موارد زیر را به استحضار می‌رساند:

به‌موجب مفاد ماده اول لایحه قانونی راجع به منع مداخله وزراء و نمایندگان مجلسین و کارمندان دولت در معاملات دولتی و کشوری مصوب ۱۳۳۷، کارمندان و صاحب منصبان کشوری و لشگری و شهرداری‌ها و دستگاه‌های وابسته به آن‌ها، کارکنان هر سازمان یا بنگاه یا شرکت یا بانک یا هر مؤسسه دیگر که اکثریت سهام یا اکثریت منافع یا مدیریت یا اداره کردن یا نظارت آن متعلق به دولت و یا شهرداری‌ها و یا دستگاه‌های وابسته به آن‌ها باشد، اشخاصی که به‌نحوی از انحاء از خزانه دولت یا مجلسین یا مؤسسات مذکور حقوق یا مقرری یا حق‌الزحمه یا پاداش و یا امثال آن به‌طور مستمر (به استثنای حقوق بازنشستگی و وظیفه و مستمری قانونی) دریافت می‌دارند و... نمی‌توانند در معاملات یا داوری در دعاوی با دولت یا مجلسین یا شهرداری‌ها یا دستگاه‌های وابسته به آن‌ها و یا مؤسسات مذکور در این ماده شرکت نمایند. بر اساس مفاد تبصره (۲) ماده اول قانون یادشده، **شرکت‌های تعاونی کارمندان مؤسسات مذکور در این ماده در امور مربوط به تعاون از مقررات این قانون مستثنی شده‌اند.**

بر اساس مفاد حکم جزء (ب) بند (۲) ماده (۷۹) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶، وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی در معاملاتی که طرف معامله شرکت‌های تعاونی‌های مصرف و توزیع کارکنان وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و شرکت‌های دولتی است، ملزم به انجام مزایده نمی‌باشند.

به استناد مفاد ماده (۷۹) قانون شرکت‌های تعاونی مصوب ۱۳۵۰، شرکت تعاونی مصرف‌کنندگان برای تهیه انواع کالاهای مصرفی به منظور **تأمین نیازمندی‌های اعضاء و خانواده های آنان** همچنین برای انجام تمام یا قسمتی از خدمات مندرج در ذیل ماده یادشده تشکیل می‌شود. به موجب مفاد مواد (۵) و بند (۱) ماده (۴۱) قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰ به‌همراه اصلاحات و الحاقات بعدی آن، در اساسنامه هر یک از تعاونی‌ها می‌بایست هدف و موضوع ایجاد آن قید شود و نظارت مستمر بر انطباق نحوه اداره امور تعاونی و عملیات و معاملات انجام شده با اساسنامه و قوانین و مقررات و دستورالعمل‌های مربوطه به عنوان یکی از وظایف بازرس یا بازرسان تعاونی احصاء شده است. همچنین طبق ماده (۳۴) قانون اخیرالذکر، بخش تعاونی در معاملات دولتی، با رعایت قوانین و مقررات مربوط اولویت دارد. چگونگی برخورداری از اولویت‌ها به تصویب وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌رسد. با توجه به تبصره (۲) ماده (۳۲) آیین‌نامه اجرایی همان قانون نیز (موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۳۱۷۰/ت۲۷۵هـ مورخ ۱۳۷۱/۶/۲۳ هیأت محترم وزیران با اصلاحات و الحاقات بعدی آن)، دستگاه‌های اجرایی می‌توانند اموال منقول و غیرمنقول و وسایل و امکانات خود را به قیمت

عادلانه به تشخیص هیأت سه نفره کارشناسی رسمی دادگستری به‌طور نقد و یا اقساط **برای تشکیل و تقویت تعاونی‌ها به آن‌ها بفروشند و یا به آن‌ها اجاره دهند و یا اقدام به عقد اجاره به‌شرط تملیک نمایند.**

بر اساس مفاد اصلاحیه تبصره (۱) و تبصره (۲) آیین‌نامه اجرایی بند (الف) ماده (۲۶) قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۵، شرکت‌های وابسته به دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه، نهادهای نظامی و انتظامی، **تعاونی‌های کارکنان** یا صندوق‌های بازنشستگی و شرکت‌های زیرمجموعه آن‌ها به عنوان پیمانکار، تأمین کننده یا مشاور مجاز به شرکت در **مناقصه‌های محدود** نیستند. منظور از شرکت‌های وابسته، شرکتی است که بیش از(۵۰٪) درصد سهام آن‌ها متعلق به مناقصه‌گزار باشد. **تعاونی‌های کارکنان و صندوق‌های بازنشستگی نمی‌توانند با دستگاه‌های ذی‌ربط خود قرارداد منعقد کنند.**

با عنایت به موارد فوق و با توجه به اینکه فلسفه تشکیل شرکت‌های تعاونی‌های مصرف کارکنان، تأمین نیازهای مصرفی مشترک اعضا و تحقق اهداف مقرر در قوانین و مقررات مربوطه از جمله اساسنامه آن است، به نظر این اداره کل مشارکت شرکت‌های تعاونی مذکور در فرآیند معاملات دولتی از نوع مزایده صرفاً **در امور مربوط به تعاون و در چارچوب موضوع فعالیت، اهداف و مأموریت‌های قانونی آن با رعایت قوانین و مقررات مربوط** بلامانع است. همچنین مشارکت شرکت‌های تعاونی یادشده در معاملات دولتی مربوط به مناقصات، ضمن اینکه صرفاً در امور مربوط به تعاون و در چارچوب موضوع فعالیت، اهداف و مأموریت‌های قانونی آنان امکان‌پذیر می‌باشد، لیکن این شرکت‌ها مجاز به انجام مناقصه‌های محدود نبوده و همچنین نمی‌توانند با دستگاه‌های ذی‌ربط خود قرارداد منعقد کنند.

اضافه می‌نماید، با توجه به حقوقی بودن مسئله، اصلح است موضوع ابهام از دفتر حقوقی وزارت متبوع کسب نظر گردد.

شایان ذکر است، در راستای اجرای مفاد بند (۲) بخشنامه شماره ۷۸۷۵۶ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۷ معاون محترم حقوقی، مجلس و استان‌ها سازمان اداری و استخدامی کشور، پاسخ ارائه شده فقط در مقام ارائه نظریه مشورتی اعلام می‌گردد.

احمد کوهستانی
مدیر کل نظارت بر اجرای بودجه